

**EVALUATIE UITVOERING
VTH-TAKEN
GEMEENTE HEEMSTEDE**

2021

**UITVOERINGSPROGRAMMA
VTH-TAKEN**

2022

1. ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Voor u ligt het uitvoeringsprogramma VTH-taken (de Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving op de taakvelden Milieu, Ruimtelijke Ordening en Bouw- en woningtoezicht) gemeente Heemstede 2022. Dit programma is gebaseerd op de vastgestelde beleidsnota "VTH-Beleid Heemstede 2019-2022" en de in 2020 vastgestelde Verbeternota voor dit beleid. De beleidsnota geeft de kaders weer van de vergunningverlening, toezicht en de handhaving voor de taakvelden Ruimtelijke Ordening en Bouwen in de gemeente Heemstede. Dit uitvoeringsprogramma richt zich eveneens op de taakvelden Ruimtelijke Ordening en Bouwen.

Het Beleidskader VTH Milieu 2019-2022 en het Uitvoeringsprogramma Milieu 2021 zijn door de Omgevingsdienst IJmond opgesteld en separaat door het college vastgesteld.

Het opstellen van een uitvoeringsprogramma is een verplichting die voort vloeit uit het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Het nieuwe beleid wijkt af van de in 2012 vastgestelde beleidsnota "integrale handhaving". Nieuw is sinds 2018 de verplichting beleid te ontwikkelen ten aanzien van de Vergunningverlening. Voor de vergunningverlening is in het VTH-Beleid het volgende doel geformuleerd: *De gemeentelijke organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria 2.1, en voert de VTH-taken volgens de wet en het beleid op een adequaat niveau uit.*

1.2 Uitgangspunten

Het uitvoeringsprogramma behandelt de vergunningverlening en de toezicht- en handhavingstaken op het gebied van:

- Bouwen;
- Ruimtelijke Ordening;

Voor het berekenen van de beschikbare capaciteit is uitgegaan van het gegeven dat per fte op jaarbasis 1350 uur beschikbaar is voor de werkzaamheden die direct zijn gerelateerd aan het houden van toezicht.

De omgevingstaken op het gebied van Milieu (het basistakenpakket) worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJmond. Voor de uitvoering van het basistakenpakket neemt Heemstede deel aan de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst IJmond. Voor de overige milieutaken is een dienstverleningsovereenkomst met de OD IJmond afgesloten. Jaarlijks worden circa 75 inrichtingen op de naleving van de milieuwetgeving gecontroleerd. De Omgevingsdienst heeft daarvoor voldoende capaciteit. Voor de uitvoering van het milieutakenpakket stelt Heemstede jaarlijks (de GR en de dienstverleningsovereenkomst) 2.863 uur beschikbaar. De Omgevingsdienst IJmond heeft voldoende capaciteit om de VTH-take goed uit te voeren.

2. Evaluatie 2021 (periode 1 januari 2021 – 31 december 2021)

2.1 Algemene beeld 2019

Parallel aan het nieuwe VTH-beleid is voor 2021 een uitvoeringsprogramma voor toezicht en handhaving opgesteld.

In het VTH-beleid 2019-2022 is voor de vergunningverlening het volgende doel geformuleerd:

1. Vergunningverlening gebeurt op een eenduidige, heldere werkwijze, met een efficiënte inzet van tijd, deskundigheid en formatie.
2. De organisatie werkt (na invoering van de Omgevingswet) met casemanagement en serviceformules, waarbij de gemeente actief aanstuurt op overleg tussen de aanvrager en de omgeving en daarvoor faciliteert met omgevingsmanagement.
3. In de vergunning staat, indien wordt afgeweken van het bestemmingsplan, een kenbare afweging van belangen.

In het VTH-beleid 2019-2022 is als doelstelling voor toezicht en handhaving het volgende geformuleerd:

Hoofddoel is de bescherming en verbetering van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving door toepassing van de regels. De gemeente houdt toezicht en corrigeert waar nodig. Toezicht en handhaving zijn geen doelen op zich, maar instrumenten om het doel te halen van de onderliggende wetgeving.

Subdoelen: voor gericht toezicht op de naleving van voorschriften programmeert Bwt (de afdeling Bouw- en woningtoezicht) het objectgerichte, gebiedsgerichte en periodieke toezicht.

Bwt gebruikt een risicoanalyse voor het vergunningsgerichte toezicht.

2.2 Vergelijk aanvragen omgevingsvergunning 2019 en 2020

Aanvragen omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is een zogenaamde gebonden beschikking. Dat betekent dat een omgevingsvergunning moet worden verleend als de aanvraag in overeenstemming is met het bestemmingsplan, het bouwbesluit en voldoet aan redelijke eisen van welstand. De gemeente heeft in dat geval geen beleidsvrijheid om de gevraagde vergunning te weigeren.

Aanvragen die passen in het bestemmingsplan

Heemstede heeft alle bestemmingsplannen tijdig geactualiseerd, wat tot gevolg heeft dat circa 70% van de reguliere bouwaanvragen past binnen het bestemmingsplan en conform de serviceformule van de Omgevingswet snel en simpel kan worden vergund.

Aanvragen die niet passen in het bestemmingsplan

Voor circa 20% van de aanvragen voor de activiteit bouwen moet eveneens een procedure worden gevolgd voor het afwijken van het bestemmingsplan. Dat is de procedure waarbij het college bevoegd is vergunning te verlenen van het afwijken van het bestemmingsplan. Voor hele grote afwijkingen van het bestemmingsplan wordt aan de raad een zogenaamde verklaring van geen bedenkingen gevraagd, opdat het primaat van de ruimtelijke ordening bij de raad ligt en blijft. Die procedure wordt voorbereid en afgehandeld door de afdeling Ruimtelijk Beleid. Een dergelijke procedure wordt 1 of 2 keer per jaar aan de raad voorgelegd.

Overige vergunningaanvragen

De overige 10% vergunningaanvragen hebben betrekking op een monument, vrijstelling van de gebruiksvoorschriften van het bestemmingsplan, een aanlegvergunning of de activiteit kappen. Heemstede kent sinds 2015 geen kapvergunning meer, tenzij het gaat om bomen die op de gemeentelijke Bomenkaart staan of in een boomzone.

Wabo activiteiten aanvragen	2020 279	2021 364
Verleende vergunningen	219	241

Het jaarlijks aantal te verlenen vergunningen is redelijk constant en schommelt jaarlijks rond de 210 en 220 vergunningen. Het aantal verleende vergunningen in 2021 ligt hoger. Dit wordt verklaard uit de overspannen woningmarkt, waardoor mensen er eerder voor kiezen om de bestaande woning te verbouwen in plaats van de verhuizen.

Het aantal aanvragen in 2021 en daadwerkelijk verleende vergunningen in 2021 verschilt, omdat aanvragen in het ene jaar zijn ingediend en pas het jaar daarop zijn verleend. Op de peildatum 6-1-2021 zijn 78 aanvragen uit 2020 nog in behandeling. De rest van het verschil volgt uit ingetrokken aanvragen en geweigerde vergunningen. .

Daarnaast kan één aanvraag meerdere activiteiten omvatten, die worden samengevoegd tot één omgevingsvergunning, bijvoorbeeld de activiteiten “bouwen” en “handelen in strijd met regels Ruimtelijke Ordening”. Dit zijn twee activiteiten, die leiden tot één vergunning.

De doelstellingen bij de vergunningverlening zijn:

1. Aanvragen afhandelen volgens de wettelijke procedures en binnen de gestelde termijn.
2. Van rechtswege verleende vergunningen komen niet voor.
3. Het aantal gegronde bezwaarschriften tegen vergunning van aanvragers is < 2%.

In 2021 is één omgevingsvergunningen wegens termijnoverschrijding van rechtswege verleend. Het gaat in dit geval om het verlengen van een bestaande tijdelijke vergunning voor een hekwerk. De aanvraag voor verlenging is niet ingediend via het Omgevingsloket, maar via de email n is daardoor niet als aanvraag onderkend.

In 2021 zijn geen vergunningen verleend die in bezwaar niet in stand kon blijven.

In 2021 zijn 27 bezwaarschriften tegen verleende vergunningen ingediend. Alle bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard. Het komt voor dat de bezwarencommissie adviseert de motivering die ten grondslag ligt aan het primaire besluit, aan te vullen. Het primaire besluit blijft in dat geval met verbeterde motivering in stand.

2021

Verleende vergunningen 241

Bezwaarschriften tegen vergunningen 27

Bezwaarschriften ongegrond 16

Besluit in stand laten met verbeterde motivering 2

Bezwaarschrift ingetrokken 7

Bezwaarschrift gedeeltelijk gegrond 2

De doelstelling dat < 2% van de bezwaarschriften gegrond wordt gehaald, is hiermee gehaald. Dat betekent eveneens dat de algemenere doelstelling dat de verleende vergunningen deugdelijk zijn gemotiveerd met een kenbare belangenafweging, eveneens is gehaald.

De vergunningverlening voldoet aan de gestelde doelen.

2.3 Vergunninggericht toezicht

De afdeling Bouw- en woningtoezicht houdt toezicht op de verleende omgevingsvergunningen voor de activiteiten: bouwen, sloop, wijzigen monument, aanleggen en kappen. De vergunningverlening en het toezicht op de verleende vergunningen zijn functioneel gescheiden.

In 2021 zijn 294 vergunningen verleend voor de activiteit bouwen. Dat is fors meer dan de 185 uit 2020. Dit is te wijten aan de overspannen woningmarkt waardoor mensen eerder hun huis verbouwen dan te verhuizen. De op deze vergunningen betrekking hebbende bouwlocaties zijn in 2021 niet allemaal bezocht door de inspecteur Bouw- en woningtoezicht. Dit omdat lopende het jaar de inspecteur een baan elders heeft aanvaard. In december 2021 is een nieuwe inspecteur in dienst getreden.

2.3.1 Toezicht op de activiteit bouwen

In de praktijk wordt een onderscheid gemaakt tussen kleine en grote bouwprojecten.

Onder kleine bouwprojecten worden verstaan: dakkapellen, dakopbouwen, aan- en uitbouwen en reclames. Deze bouwprojecten worden één tot 4 keer tijdens de bouw, afhankelijk van de complexiteit, bezocht door de inspecteur bouw- en woningtoezicht. Het toezicht is tweeledig. Er wordt gecontroleerd dat er daadwerkelijk wordt gebouwd, wat er is vergund en er bijvoorbeeld niet een veel grotere dakkapel wordt gebouwd dan waarvoor vergunning is verleend. Daarnaast wordt gekeken of een en ander ook constructief verantwoord wordt gerealiseerd.

In 2021 was er één grote bouwlocatie:

- Mariënhevel. De verbouwing van een voormalig klooster van de Zusters Augustinessen tot een seminarhotel. Dit project is in 2021 ook opgeleverd.

In 2020 zijn de volgende projecten opgeleverd:

- Spaarnelicht. 62 appartementen in twee woongebouwen.
- Havendreef. 61 eengezinswoningen en 15 appartementen en een horecavoorziening.
- Slottuin. 62 eengezinswoningen en 38 appartementen.
- Polikliniek SEIN

Bij de grote bouwlocaties zijn er veel meer toezichtmomenten en is er toezicht op die momenten tijdens de bouw waarbij de constructieve veiligheid van het gebouw in het geding is. Tijdens de bouw en bij de oplevering van het gebouw wordt gecontroleerd op de brandveiligheid en de vluchtwegen. De inspecteur bouw- en woningtoezicht heeft daarnaast contact met de uitvoerder om de geluids- en parkeeroverlast tijdens de bouw voor de omgeving zo veel als mogelijk te beperken.

In 2021 is een vergunning verleend voor de bouw van een supermarkt (Vomar) met een parkeergarage en 9 appartementen. Tegen de verleende omgevingsvergunning is bezwaar gemaakt. De bouw van dit project start naar verwachting in 2022.

2.3.2 Toezicht op de activiteit sloop

In 2019 zijn de rijksmonumenten Glipperweg 70 en 72 met medewerking van de Rijksdienst gesloopt. De bouwvallige staat van deze gebouwen stond geen restauratie meer toe. De herbouw van deze woningen loopt mee in het project Princenbuurt. Het project Princenbuurt bestaat uit 15 woningen op het terrein van een voormalige timmerfabriek. Het bestemmingsplan om dit project te kunnen realiseren, wordt naar verwachting in 2022 vastgesteld.

2.3.3 Toezicht op de activiteit wijzigen monument

De controle op de activiteit wijzigen monument wordt gelijktijdig uitgevoerd met een controle op de activiteit bouwen.

2.3.4 Toezicht op de activiteit aanleggen

In 2021 zijn er geen aanlegvergunningen verleend.

2.3.5 Toezicht op de activiteit kappen

Het toezicht op de activiteit kappen wordt verzorgd door de afdeling Ruimtelijk Beheer. Door het afschaffen van de vergunningplicht per 15 april 2016 voor bomen die niet op de Bomenlijst zijn geplaatst of deel uitmaken van een boomzone, is aantal verleende vergunningen substantieel afgenomen. Alleen voor bomen die op de gemeentelijke Bomenkaart staan is na 15 april 2015 nog een vergunning afgegeven.

In 2021 zijn alle omgevingsvergunningen waarbij naast de vergunning voor het kappen een herplantplicht was opgenomen, gecontroleerd of er daadwerkelijk is herplant. De herplantplicht wordt goed nageleefd.

2.4 Objectgericht toezicht

2.4.1 Toezicht op de activiteit brandveilig gebruik

De gemeente houdt toezicht op het brandveilig gebruik van bestaande gebouwen. Het speerpunt hiervan richt zich op die gebouwen waar personen verblijven met een mindere zelfredzaamheid. In Heemstede gaat het dan om de verpleeg- en verzorgingshuizen, kinderdagverblijven, Sein (ziekenhuis voor epilepsie) en De Hartekamp (woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking en intensieve zorgvraag). Dit zijn inrichtingen die gebruiksvergunningplichtig zijn. Hier worden over het algemeen de meervoudige controles uitgevoerd, waar behalve naar de vluchtwegen tevens de bouwkundige brandcompartimentering wordt beoordeeld. Deze controles hebben zowel bij de provincie als het college van burgemeester en wethouders een hoge prioriteit en worden strikt uitgevoerd. De primaire verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de bewoners van deze instellingen ligt bij de instellingen zelf.

Meldingsplichtige inrichtingen zijn die gebouwen waar meer dan 50 personen gelijktijdig aanwezig kunnen zijn. Dat zijn de supermarkten, restaurants en dergelijke. Hier vinden meestal de enkelvoudige controles plaats. De controle richt zich op het brandveilig gebruik van het gebouw. Denk aan het vrijhouden van vluchtwegen en nooduitgangen en controle op blusmiddelen.

De gemeente en de VRK spreken af in welke objecten de meervoudige controles gaan plaatsvinden. Voor 2021 heeft de VRK bepaald in welke gebouwen een meervoudige of enkelvoudige controle plaats vindt. Afwijkingen blijven in goed overleg mogelijk.

Nieuwe Toezicht Methodiek (NTM)

Eind 2016 is de implementatie van deze methodiek gestart. De enkelvoudige controles zijn vervangen door de zelfcontroles.

Uitgangspunt van de NTM zelfcontroles is dat het aantal controlemomenten minimaal gelijk is aan het aantal te controleren gebouwen. Hierdoor wordt jaarlijks het gehele bestand aan gebouwen voor een controle benaderd en verzocht zelf een controle uit te voeren.

Voor Heemstede zijn dat 147 controles. Dit betekent dat er 147 links naar de digitale vragenlijst worden verstuurd. De bedrijven die niet reageren, zullen een NTM non responscontrole krijgen. Deze controle wordt uitgevoerd door de VRK. Dat staat gelijk aan een enkelvoudige controle.

Indien een bedrijf aangeeft dat de brandveiligheid niet op orde is, volgt een NTM interventiecontrole. Deze controle wordt uitgevoerd door een controleur van de brandweer. Van de overige bedrijven die in orde zijn, krijgt 10% een NTM steekproefcontrole. De steekproefcontrole is bedoeld om het systeem te controleren en wordt uitgevoerd door de VRK.

Enkelvoudige- en meervoudige controles

Deze controles worden uitgevoerd op basis van de gemaakte afspraken. Het gaat jaarlijks om circa 100 controles. Een groot deel van deze werkzaamheden kan op afstand goed gedaan worden. Een aantal taken zijn niet of op een ander kwaliteitsniveau uitgevoerd door de streng beperkende maatregelen vanwege de pandemie.

Controles Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en Brand Beveiligings Verordening (BBV)

In 2021 zijn in verband met de coronacrisis geen evenementen gecontroleerd door de VRK. Tussen de afdeling bouw- en woningtoezicht en de VRK zijn over de zwaarte en de frequentie (voor de controles op basis van de APV en de BBV) nadere afspraken gemaakt.

Themacontroles

De gemeente Heemstede heeft in 2020 gekozen om prioriteit te schenken aan de brandveiligheid van ondergrondse parkeergarages onder (woon)gebouwen. Deze themacontrole is arbeidsintensief gebleken, zodat een deel van de afronding van deze themacontrole nog in 2021 heeft plaatsgevonden. Voor 2021 is geen nieuw thema aangedragen. Dit ook i.v.m. de pandemie.

2.4.2 Toezicht op de activiteit Milieu

De Omgevingsdienst IJmond maakt jaarlijks zelf een uitvoeringsprogramma VTH en om die reden zijn die activiteiten niet opgenomen in de evaluatie van dit uitvoeringsprogramma.

2.4.3 Controles in het kader van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

In 2021 zijn door de buitendienstinspecteur 15 adressen bezocht op verzoek van de collega's van de afdeling BAG en Burgerzaken. De aanleidingen zijn vrij divers, variërend van een verzoek tot inschrijven op een niet bestaand adres, illegale bewoning en het controleren van (vergunningsvrij) gerealiseerde (bouw)werkzaamheden die op basis van de BAG een eigen huisnummer dienen te krijgen.

2.5 Gebiedsgericht toezicht

In 2021 zijn door de buitendienstinspecteur 18 adressen bezocht en gecontroleerd waar (bouw)werkzaamheden werden uitgevoerd die zonder vergunning zijn uitgevoerd.

De controles in 2021 hadden hoofdzakelijk betrekking op het controleren van vergunningsvrije bouwwerken op aangeven van burens, waarbij de vraag beantwoord diende te worden of datgene wat gebouwd werd daadwerkelijk vergunningsvrij was. De stijging wordt verklaard uit het thuiswerken in verband met de coronacrisis.

2.6 Effectiviteit toezicht

De afdeling bouw- en woningtoezicht heeft in 2021 in 31 gevallen een vooraanschrijving uitgevaardigd. Die gaan over het volgende

1. het bouwen zonder vergunning
2. reclame in strijd met de welstandsnota
3. bouwen in afwijking van de vergunning
4. gebruik in strijd met het bestemmingsplan

In 2018 en 2019 zijn 24 woningen aan de Mastkade opgeleverd. Bij alle woningen is zonder vergunning een steiger gebouwd die niet voldoet aan de maatvoering van het bestemmingsplan. De afdeling is in 2021 in overleg getreden met een delegatie van de bewoners. De bewoners zijn in staat gesteld een aanvraag voor een steiger met een maximale oppervlakte van 5 meter over de breedte van het perceel in te dienen. Hieraan hebben alle bewoners binnen de gestelde termijn gevolg gegeven. Vervolgens is een ruimte termijn gegund om de steigers aan te passen. Ook daaraan is gevolg gegeven.

In de 2 zaken waarbij de bestuurlijke last onder dwangsom is opgelegd (het aanpassen van een schutting), is de overtreding binnen de gegeven begunstigingstermijn beëindigd.

In de overige zaken is de overtreding na het sturen van een zogenaamde vooraankondiging bestuursdwang beëindigd of loopt de zaak nog. Daarmee is aan de opgelegde last voldaan.

Het toezicht is daarmee adequaat.

2.7 Conclusie evaluatie

De terugblik op het uitvoeringsprogramma over 2021 is het moment om te bezien of de behaalde resultaten ten aanzien van de vergunningverlening en de toezicht en handhaving aanleiding geven om het in 2019 en 2020 vastgestelde beleid aan te scherpen en/of andere prioriteiten te stellen.

Het oordeel IBT omgevingsrecht van de provincie Noord-Holland over 2021 is adequaat. Dat neemt niet weg dat de provincie Noord-Holland wel een aanbeveling heeft meegegeven. In het oordeel over 2021 staat het volgende:

In uw beleid dient u doelstellingen meetbaar te hebben geformuleerd. Het blijkt dat u, in uw beleid voor Ruimtelijke Ordeningen Bouwen, algemene bedrijfsmatige doelstellingen en doelstellingen voor de fysieke leefomgeving heeft opgenomen. Het is niet duidelijk hoe u de voorgestelde doelen en subdoelen monitort.

Het college neemt de aanbeveling van de provincie over. Het in 2022 aangetreden kabinet Rutte IV heeft besloten de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging niet per 1 juli 2022 in werking te laten treden. Naar verwachting zal de Omgevingswet en daarmee ook de Wet kwaliteitsborging op 1 januari 2023 in werking treden. Dat betekent dat het VTH-beleid (als onderdeel van het integrale handhavingbeleid) in 2023 in zijn geheel moet worden herzien

en in plaats van de Wabo gestoeld moet zijn op de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging. Het vastgestelde VTH-beleid moet daarom in 2023 worden herzien. Dat is ook het moment om in het VTH-beleid de door de provincie gewenste meetbare doelstellingen op te nemen.

In samenhang met het oordeel van de provincie over de uitvoering van de VTH-taken wordt geconcludeerd dat zowel de vergunningverlening als de toezicht en handhaving voor de aandachtsgebieden RO en BWT op een adequaat niveau worden uitgevoerd en er goede resultaten in de zin van kwaliteit en productie worden gehaald.

Er is materieel gezien geen aanleiding het VTH-beleid in 2022 aan te scherpen en/of andere prioriteiten te stellen. De vergunningverlening vindt snel en goed gemotiveerd plaats en het toezicht op brandveilig gebruik van gebouwen waar personen verblijven met een lage zelfredzaamheid blijft een hoge prioriteit houden.

Naast het handhavingsbeleid zoals dat is vastgelegd in het VTH-beleid is er behoefte aan een integraal handhavingsbeleid. Dat betekent dat aan het bestaande VTH-beleid nieuw beleid moet worden toegevoegd ten aanzien van de handhaving in de openbare ruimte (de boa's van de afdeling handhaving) en beleid ten aanzien van de naleving van de Leerplichtwet en de Wet op de kinderdagverblijven.

Het nieuwe integrale handhavingsbeleid wordt in het eerste of tweede kwartaal van 2022 vastgesteld.

Ten overvloede merkt het college op dat wel degelijk twee belangrijke meetbare doelstellingen in het vigerende VTH-beleid zijn opgenomen. In de eerste plaats is dat het streven niet van rechtswege vergunningen te verlenen. In 2021 is dat één keer (op 241 verleende vergunningen) voorgekomen. In dat geval omdat een aanvraag niet als zodanig is herkend. Deze doelstelling impliceert dat het niet voorkomen van van rechtswege verleende vergunningen aangeeft dat de ambtelijke formatie van de VTH-afdelingen afdoende is, er geen achterstanden zijn bij het verlenen van vergunningen en dat de aanvragers vanuit het oogpunt van dienstverlening tijdig in een goed gemotiveerde vergunning kunnen lezen hoe en waarom op hun aanvraag is beschikt. De tweede meetbare doelstelling is dat minder dan 2% van de bezwaarschriften over VTH-zaken gegrond wordt verklaard. Die doelstelling is gehaald en geeft aan dat de ambtelijke organisatie goed is opgeleid en over voldoende ervaring beschikt om goed gemotiveerde beschikkingen af te geven die de rechterlijke toets der kritiek goed kunnen doorstaan.

3. Benodigde capaciteit

3.1 RO en BWT

Binnen de beschikbare capaciteit zijn de VTH-taken voor zowel de aandachtsgebieden RO en BWT, zo blijkt uit de evaluatie over 2021, adequaat uitgevoerd.

Voor het berekenen van de benodigde formatie voor de VTH-taken van RO en BWT bestaat geen wiskundige formule, maar is die afhankelijk van de grootte van de gemeente, de ruimtelijke analyse van de gemeente, de woningbouwopgave enzovoort.

De huidige formatie is de resultante van een groeiproces die mede afhankelijk is van factoren als het opleidingsniveau van de medewerkers, de ervaring van de medewerkers, het verloop binnen de organisatie en het feit of er achterstanden zijn die moeten worden ingelopen.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de formatie van de afdelingen RO en BWT, zo blijkt uit het onderzoek van Berenschot uit 2017, gelet op het aantal inwoners van de gemeente, relatief klein is. Met twee relatief kleine teams wordt een goede productie van een degelijke kwaliteit geleverd.

4. CAPACITEITSBEPALING UITVOERING VTH-TAKEN EN DOORKIJK 2022 EN 2023

4.1 RO en BWT

In de praktijk blijkt dat de huidige formatieve capaciteit voor de VTH-taken RO (5,22 fte) en BWT (6,46 fte) afdoende is om de VTH-taken op een adequaat niveau uit te voeren.

Anders dan de taakvelden Milieu en BWT, kent de ruimtelijke ordening feitelijk geen vergunningen en toezicht en handhaving en gaat het binnen dit taakveld enerzijds om de besluitvormingsprocedures rond ruimtelijke projecten die niet binnen de vigerende bestemmingsplannen kunnen worden afgedaan, de zogenaamde buitenplanse afwijkingen. Anderzijds gaat het om de besluitvormingsprocedures waarbij een paraplubestemmingsplan of een postzegelplan wordt vastgesteld. Daarnaast wordt in het kader van de aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet gewerkt aan het opstellen en bestuurlijk laten vaststellen van een omgevingsvisie.

Er dient uiterlijk op 1 januari 2025 een door de raad vastgestelde omgevingsvisie te liggen. Het plan van aanpak om tot deze omgevingsvisie te komen, is door de raad vastgesteld op 1 november 2018. Daarna heeft de raad op 27 juni 2019 de beleidsanalyse Omgevingsvisie fase 1 'Heemstede van A tot Z' vastgesteld. De hierin geschetste opgaves en effecten op de leefomgeving aangevuld met bovenlokale opgaves vanuit o.a. de Bereikbaarheidsvisie en Regionale Energiestrategie (RES) maken een goede integrale omgevingsvisie van groot belang. Om deze reden hebben wij eerder dan wettelijke einddatum behoefte hebben aan een goede omgevingsvisie. Momenteel wordt er gewerkt aan fase 2: de visie-op-hoofdlijnen. Vanuit de beoogde aanpak van de opgaven en de verkende kansen en dilemma's zijn drie ontwikkelopties geformuleerd. Deze zijn op 18 november 2021 besproken met de gemeenteraad (raadscommissie Ruimte). Daarin is besloten dat voorafgaand aan de participatie eerst een plan van aanpak daarover nader zal worden voorgelegd. Dit zal in februari 2022 worden aangeboden aan de raad, samen met een aangepaste planning voor het vervolgetraject. Deze vervolgitwerking daarvan moet leiden tot de vaststelling van de definitieve omgevingsvisie ruim voor de Omgevingswettermijn van 1 januari 2025.

Bij een ongewijzigd werkaanbod (er is geen aanleiding te veronderstellen dat in 2022 de bouwstroom opdroogt of juist spectaculair groeit) mag voor 2022 worden verwacht dat de huidige formatie voor de VTH-taken binnen Heemstede voldoende is om de VTH-taken weer adequaat uit te voeren. Daarbij wordt uitdrukkelijk in aanmerking genomen dat zowel de afdelingen Ruimtelijk Beleid als Bouw- en woningtoezicht (de twee afdelingen belast met de VTH-taken), ondanks de krapte op de arbeidsmarkt een volledige bezetting hebben en er niet hoeft te worden ingehuurd.

In 2021 is het grote bouwproject Mariënheuvel opgeleverd. In 2021 is een omgevingsvergunning verleend voor de bouw van een nieuwe supermarkt (Vomar) met een ondergrondse parkeergarage en 9 appartementen. Het postzegelplan dat de basis vormt voor het verlenen van de omgevingsvergunning is reeds in 2018 vastgesteld. De bouw van een supermarkt op een binnenterrein (gesloten bouwblok) is logistiek een uitdaging en zal veel vragen en klachten van omwonenden opleveren en legt daarmee een beslag op de organisatie en met name onze toezichthouders. De start van de bouw van de supermarkt zal in 2022 plaatvinden.

Naar verwachting zal de Omgevingswet per 1 januari 2023 worden ingevoerd. Voor de uitvoering sec van de VTH-taken heeft dat in 2022 geen gevolg. De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft echter wel tot gevolg dat alle medewerkers van de afdelingen Ruimtelijk Beleid en Bouw- en woningtoezicht in de tweede helft van 2022 opleidingen moeten volgen om per 1 januari 2023 met de Omgevingswet aan de slag kunnen. Dat heeft gevolgen voor

het aantal uren dat de medewerkers effectief kunnen worden ingezet. De Omgevingswet heeft mede tot gevolg dat in de aanloop naar de inwerkingtreding gemeenten een groot aantal acties moeten doorvoeren om per 1 januari 2023 daadwerkelijk met de wet te kunnen werken. Ook dat gaat ten koste van de capaciteit. De acties die moeten worden doorgevoerd variëren van het herzien van de onderliggende ICT-infrastructuur met bijbehorend zaakstelsel tot het herzien van de standaardbeschikkingen en bijbehorende correspondentie om aanvragen op grond van de Omgevingswet goed en tijdig af te kunnen handelen. Of de Omgevingswet per 1 januari 2023 in werking treedt en of er extra moet worden ingehuurd, zal de praktijk leren.

Gelijktijdig met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging in werking. Dat betekent dat de preventieve toets in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning alsmede de controle op de bouwplaats komen te vervallen. Die taken worden overgenomen door de kwaliteitsborger die wordt ingehuurd door de aanvrager.

De Wet kwaliteitsborging heeft vooralsnog alleen betrekking op de bouwwerken in Gevolgklasse 1: dat zijn:

- Grondgebonden eengezinswoningen, inclusief nevenfuncties (garage, kantoor aan huis)
- Woonboten
- Vakantiewoningen
- Bedrijfspannen van maximaal 2 bouwlagen, inclusief een klein kantoor / kantine
- Kleine fiets- en voetgangersbruggen (niet over rijks- of provinciale wegen)
- Overige bouwwerken geen gebouw zijnde tot maximaal 20 meter hoog (masten, antennes)

De Wet kwaliteitsborging heeft effect op de handhaving. De handhaving van het Bouwbesluit ligt na deprivatisering nog steeds bij de gemeenten en dat vraagt waarschijnlijk meer capaciteit dan thans het geval is.

4.2 VRK (brandweer).

De overdracht van taken van de gemeente Heemstede aan de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) is vastgelegd in de zogeheten bestuursafspraken. Hierin is opgenomen dat ten aanzien van de uitvoering van de taken een door partijen gezamenlijk op te stellen werkplan wordt vastgesteld. Om verwarring met interne werkplannen van Gemeente en VRK te voorkomen wordt dit werkplan 'activiteitenplan' genoemd.

Met het activiteitenplan 2022 wordt invulling gegeven aan deze afspraak voor de onderdelen proactie en preventie. De intensieve samenwerking met tijdsgebonden producten tussen de VRK en de gemeente, maakt het noodzakelijk de wederzijdse verwachtingen en verplichtingen helder en tot in redelijk detail vast te leggen. Dit activiteitenplan sluit aan op het jaarwerkplan brandweer Kennemerland en het gemeentelijke handhavingbeleid.

Opdracht

De gemeente Heemstede verleent de VRK opdracht om, binnen de gestelde wettelijke, financiële en personele kaders zoals vastgelegd in de bestuursafspraken, uitvoering te geven aan de in het activiteitenplan vastgelegde taken en activiteiten. Tenzij anders vermeld vallen deze binnen de kaders zoals verwoord in artikel 2 van de bestuursafspraken en de hier uit voortvloeiende wederzijdse verplichtingen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

De bestaande capaciteit van de VRK is voor de uitvoering van de VTH-taken afdoende.

4.3 Milieu.

Uitbesteed aan de Omgevingsdienst IJmond. Zoals aangegeven heeft de gemeente Heemstede de uitvoering van de gemeentelijke milieutaken ondergebracht bij de Omgevingsdienst IJmond.

Toezicht, controle en handhaving

Het programmatisch controleren van bedrijven en instellingen is een van de kerntaken van de gemeente. Door periodieke bedrijfsbezoeken wordt onderzocht of het betreffende bedrijf of instelling aan de voorschriften van de milieuvergunning of het Activiteitenbesluit voldoet.

De bestaand capaciteit van de OD IJmond is voor de uitvoering van de VTH-taken afdoende.

5. Financiële paragraaf

De financiering van de werkzaamheden die voortvloeien uit het uitvoeringsprogramma en het handavingsbeleidsplan zijn gekoppeld aan de gemeentelijke begrotingscyclus. Met de vaststelling van de gemeentelijke begroting medio november van het jaar voorafgaand aan de uitvoering van de desbetreffende jaarprogrammering autoriseert de gemeenteraad de benodigde financiële middelen.

De basis van de financiering ligt in de begrotingsprogramma's 2 (Veiligheid), 8 (Groen en openbare ruimte) en 9 (Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting). In de begroting is budget voor ambtelijke capaciteit opgenomen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. De gemeente neemt deel aan de GR van de VRK en de kosten van de deelname aan de GR zijn vastgelegd in de begroting.

De gemeente Heemstede heeft zijn takenpakket voor milieu door middel van deelname aan de GR voor het basistakenpakket en een dienstverleningsovereenkomst uitbesteed aan de Omgevingsdienst IJmond. Heemstede neemt grofweg 2800 uur af van de Omgevingsdienst. Daarin zit behalve het basistakenpakket (wettelijke taken) ook het milieu- en duurzaamheidsbeleid en de uitvoering daarvan.

Met de vaststelling van de begroting 2021 is de financiële uitvoerbaarheid van de jaarprogrammering 2021 gegarandeerd.